

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ПОЛІТИЧНОМУ ПРОСТОРИ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Проаналізовано роль штучного інтелекту у політичних процесах.

Ключові слова: штучний інтелект, політичні процеси, геостазис, політичні технології.

Abstract

The role of artificial intelligence in political processes is analyzed.

Key words: artificial intelligence, political processes, geostasis, political technologies.

Поняття «штучний інтелект» традиційно відносилось до галузі інформатики. Це намагання копіювати або моделювати інтелект людини в машинах. За допомогою штучного інтелекту люди аналізують та синтезують інформацію, планують відтворити функцію гомеостазу в машинах. Фахівці стверджують, що змусити комп'ютер піклуватися про себе може не тільки покращити його продуктивність, але й допомогти вченим дослідити природу почуттів та свідомість машин, прогнозувати процеси у різних сферах.

Термін «штучний інтелект» вперше був використаний американським вченим Джоном Маккарті в 1956 р. Він та його команда створили першу програму штучного інтелекту англійського комп'ютера Ferranti Mark 1, яка могла грати у шахи. Сьогодні штучний інтелект став ширшим поняттям, що означає штучно розроблену систему, яка має людські або близькі до інтелектуальних здібностей людини і може виконувати різні завдання [1; 2].

Фактичне використання штучного інтелекту є актуальним у рутинній роботі, що включає обробку інформації. Створюючи інтелектуальні системи, можна оптимізувати роботу багатьох працівників, хто займається управлінням, математичними розрахунками, збором та обробкою інформації. Люди повинні бути готові до того, що завтра їх місце займе робот, який не потребує відпочинку. Проте примітивний штучний інтелект, який сьогодні реалізується у вигляді інтелектуальних голосових помічників, машинного перекладу з однієї мови на іншу, створення тексту, формул чи визначення об'єктів на фотографії - все ще слабкий, робить помилки і потребує допомоги людини [3-5].

І. Маск зазначав, що найменш страшне майбутнє, про яке можна думати, це те, де буде демократичний штучний інтелект, тому що у разі розробки невеликою групою людей богоподібного цифрового супер-інтелекту, вони матимуть змогу захопити світ. Аналітики нині попереджають про наслідки можливої гонки у сфері штучного інтелекту між державами, яка може призвести до глобальної війни. Йдеться про тісний зв'язок штучного інтелекту з політикою.

Нині стрімкий розвиток штучного інтелекту обговорюється в урядових кабінетах різних країн світу. Зокрема, у новому урядовому звіті Великої Британії йдеться про те, що подальший розвиток штучного інтелекту повинен керуватися моральними міркуваннями. У документі попереджається про небезпеку, пов'язану із технологією, та наголошується, що Великобританія має унікальну можливість використовувати її для благополуччя людей.

Проте деякі високопосадовці, лідери держав, наприклад, Емманюель Макрон, який загалом підтримує використання цифрових алгоритмів для підвищення ефективності громадських послуг, повідомив, що згадана технологія становить загрозу демократичному уряду. Відомо, що російський президент В. Путін раніше заявляв про те, що штучний інтелект має великий потенціал і що той, хто

зможе домінувати у цій сфері, стане правити світу. Багато хто після цього почав висловлювати занепокоєння: а що буде, якщо лідером в цій сфері справді стане лідер недемократичної країни?

Ці занепокоєння мають підстави: Пекін вже ухвалив урядову політику, яка має на меті перетворити Китай на світового лідера у галузі штучного інтелекту до 2030 року. Штучний інтелект можна використовувати у багатьох політичних процесах. Наприклад, раніше під час передвиборчих кампаній кандидати та їх виборчі штаби мали небагато інструментів для того, щоб проаналізувати свій електорат, його уподобання. Штучний інтелект тепер значно спрощує це завдання та дозволяє значно підвищити ефективність будь-якої політичної комунікації, виборів, аналізуючи велику кількість даних.

Згадаємо, скандал навколо британської компанії Cambridge Analytica, яка була звинувачена у використанні особистих даних 87 млн Facebook-користувачів, став одним з прикладів неетичного та небезпечного використання штучного інтелекту. Таку технологію можна застосувати для маніпулювання свідомістю людей. Тут йдеться не лише про нав'язливу рекламу для спроб вплинути на хід передвиборчих кампаній, але й про поширення, наприклад, ботів, які розповсюджують «фейкові новини» з певними політичними повідомленнями. Багато хто вважає суттєвою проблемою те, що авторитарні держави широко використовують можливості штучного інтелекту для того, щоб маніпулювати людьми в різних країнах світу.

Використання штучного інтелекту в політиці дедалі розвиватиметься. Він є цінною технологією для політиків та оптимізації їхніх кампаній. Проте, вони повинні взяти на себе зобов'язання використовувати технологію етично, продумано, щоб переконатись, що їхні спроби обманювати виборців не призведуть до підриву демократії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Глибовець М. М., Олецкий О.В. Штучний інтелект. Київ: Києво-Могилянська академія, 2002. 364 с.
2. Засоби штучного інтелекту: навч. посіб. / Р. О. Ткаченко, Н. О. Кустра, О. М. Павлюк, У. В. Поліщук ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2014. 204 с.
3. Мороз О. Штучний інтелект. Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. Київ: Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. С. 727. 742 с.
4. Денисюк С.Г. Математичне моделювання та побудова проведення майбутніх президентських виборів в Україні. Нова парадигма: журнал наукових праць. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. Вип. 78. С. 107–115.
5. Денисюк С. Г. Комунікологія : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2015. 102 с.

Кравець Микола Русланович – студент, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: kolya.kraveczz@gmail.com

Денисюк Світлана Георгіївна – доктор політичних наук, професор, професор кафедри суспільно-політичних наук, проректор з науково-педагогічної роботи і соціальних комунікацій ВНТУ, e-mail: svetadenisiyk@gmail.com

Kravets Mykola Ruslanovych - student, Faculty of Information Technologies and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Denysiuk Svitlana Georgiivna – Doctor of Political Sciences, Professor, Professor of the Department of Social and Political Sciences, Vice-Rector for Scientific and Pedagogical Work and Social Communications of VNTU.